

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622200916
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6622200916.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Renáty Deákovej ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú M. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. O. XXXX/X, XXX XX D., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. O. XXXX/X, XXX XX D. a otca S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. O. XXXX/X, XXX XX D., zverenej do náhradnej osobnej starostlivosti S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. I. XX, XXX XX D., v konaní o uloženie výchovného opatrenia o odvolaní Detskej psychiatrickej liečebne, n. o., so sídlom Lesná č. 447, 076 03 Hraň, IČO: 35 581 638 proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/16/2022-49 z 1. júna 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením vydaným podľa § 111 písm. l) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C. m. p.“) po prejednaní veci samej na pojednávaní rozhodol takto: Súd ukladá výchovné opatrenie v znení:
„I. Maloletá M. T., narodená XX.XX.XXXX sa umiestňuje na pobyt v Detskej psychiatrickej liečebni, n.o. Hraň, 076 03 Hraň 447, za účelom zabezpečenia jej odbornej pomoci, počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia, najdlhšie na šesť mesiacov.
II. Súd zrušuje výrok II. uznesenia Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/13/2022-16 zo dňa 28.02.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.03.2022.
III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

Konanie o uloženie výchovného opatrenia podľa dôvodov rozhodnutia začalo na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej aj „navrhovateľ“) doručeného konajúceho súdu 10. marca 2022 na základe súdom uloženou povinnosťou uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/13/2022-16 z 28. februára 2022, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie a uložil Detskému krízovému centru Náruč, so sídlom Prípojná 56, Žilina odovzdať maloletú M. T. do starostlivosti právnickej osoby Detská psychiatrická liečebňa, n. o., Hraň, so sídlom Hraň 447 s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie do 28.08.2022 a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec bolo uložené podať v lehote 15 dní od doručenia označeného uznesenia návrh na nariadenie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „zákon o rodine“) za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej. V návrhu na uloženie výchovného opatrenia navrhol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec umiestniť maloletú M. v Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň, so sídlom Hraň. Po posúdení návrhu podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine a prejednaní veci na pojednávaní len za účasti starej matky maloletej S. T., ktorej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/49/2013-19 zo 14. augusta 2013 a kolízneho opatrovníka súd prvej inštancie rozhodol citovaným výrokom napriek tomu, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec navrhoval vydanie rozhodnutia o veci samej - nariadenie výchovného opatrenia v Detskej psychiatrickej

liečebni, n. o., Hraň len do 28.08.2022. Zrušenie výroku II. uznesenia Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/13/2022-16 z 28.02.2022 odôvodnil súd prvej inštancie tým, že: „Uznesenie o uložení výchovného opatrenia je konečným rozhodnutím v súčasnosti vo veci starostlivosti o maloleté dieťa“.

1.1 K záveru o potrebe uložiť výchovné opatrenie dospel súd prvej inštancie na základe lekárskeho správ o zdravotnom stave maloletej a odporúčania psychiatricky P. P. Q., ktorá odporučila, aby maloletá M. absolvovala liečbu v psychiatrickej liečebni v Hrani. Okresný súd sa stotožnil s tvrdeniami navrhovateľa o zlom psychickom stave maloletej zverenej do ústavnej starostlivosti Detského krízového centra Náruč, ktoré nedokáže zabezpečiť dostatočnú ochranu zdravia vzhľadom na psychiatrickú záťaž a suicidálne pokusy dieťaťa. Záujem maloletej si vyžaduje, aby bola hospitalizovaná a liečená odborníkmi a predišlo sa tak poškodeniu a traumatizácii dieťaťa. Po ukončení liečby bude možné naplniť túžby dieťaťa vrátiť sa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie bolo doručované rodičom maloletej, kolíznemu opatrovníkovi a starej matke maloletej S. T., ktoré bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Na uznesení vyznačil Okresný súd Lučenec právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 14.07.2022. Právoplatné a vykonateľné rozhodnutie doručoval súd prvej inštancie na vedomie Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň; prevzatie uznesenia súdu prvej inštancie je vykázané dňom 20. júla 2022.

2.1 Na Okresný súd Lučenec bolo dňa 25.07.2022 doručené podanie Detskej psychiatrickej liečebne, n. o., so sídlom Lesná č. 447, Hraň označené ako Odvolanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa M. T., nar. X. U. XXXX o uložení výchovného opatrenia, v ktorom je uvedené, že proti uzneseniu o neodkladnom opatrení podáva Detská psychiatrická liečebňa, n. o., Hraň v súlade s § 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku s návrhom, aby vydané neodkladné opatrenie bolo zrušené z dôvodu, že Detská psychiatrická liečebňa, n. o., Hraň má zakladacou listinou o založení neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby z 21. júna 2005 na základe uznesenia vlády SR č. 492 stanovený druh všeobecne prospešných služieb, ktoré môže poskytovať. Detská psychiatrická liečebňa, n. o., Hraň nemá v predmete činnosti vykonávanie súdom nariadeného výkonu výchovného opatrenia, preto považujú uznesenie okresného súdu za nezákonné, nekorešpondujúce s § 325 Civilného sporového poriadku. Podľa názoru odvolateľa nie sú splnené podmienky, aby Detská psychiatrická liečebňa, n. o., Hraň prevzala maloletú do starostlivosti, pokiaľ sa nešpecializuje na tento druh činnosti a nemá ho ani zaregistrovaný v predmete činnosti. Odvolateľ navrhol uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť.

3. Vec starostlivosti súdu o maloletých je konaním prejednávanej podľa Civilného mimosporového poriadku. Tento v § 2 ods. 1 odkazuje na použitie ustanovení Civilného sporového poriadku, ak Civilný mimosporový poriadok neustanovuje inak.

4. Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok zveruje rozhodovanie o odvolaní v § 34 krajskému súdu (ak nie je ustanovené inak). Krajský súd v Banskej Bystrici príslušný na rozhodnutie o odvolaní Detskej psychiatrickej liečebne, n. o. Hraň po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že zákonné podmienky pre jeho nariadenie podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku splnené neboli, preskúmal postup súdu prvej inštancie predchádzajúci vydaniu napadnutého rozhodnutia a rozhodnutie samé v celom rozsahu, keďže podľa § 65 a § 66 C. m. p. vo veciach, ktoré možno začať v konaní aj bez návrhu nie je odvolací súd viazaný rozsahom odvolania ani odvolacími dôvodmi a dospel k názoru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prejednanie veci na odvolacom súde nebránilo, že súd prvej inštancie nevykonal úkony podľa § 373 a § 374 C. s. p. majú za to, že odvolanie bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty neoprávnenou osobou, keď odvolací súd vec zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Pre pochopenie obsahu a významu napadnutého rozhodnutia je potrebné uviesť, že maloletá M. T. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky S. T., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/49/2013-19 zo 14. augusta 2013. Uznesením č. k. 5P/54/2021-22 z 27. augusta 2021 nariadil Okresný súd Lučenec neodkladné opatrenie, ktorým dočasne odňal maloletú M. T. z náhradnej osobnej starostlivosti starej matky S. T. a nariadil maloletej M. T. výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu - pobyt v Detskom krízovom centre Náruč, so sídlom Prípojná 56, Žilina najdlhšie na 6 mesiacov od umiestnenia maloletej v zariadení. Starej matke S. T. bola uložená povinnosť odovzdať maloletú M. T. do starostlivosti Detského krízového centra Náruč v Žiline. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec návrhom doručeným Okresným súdom Lučenec 22.02.2022 sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by uložil súd maloletej

M. T. povinnosť absolvovať zdravotnú starostlivosť u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti Detskej psychiatrickej liečebne, n. o., Hraň a aby bolo Detskému krízovému centru Náruč v Žiline uložená povinnosť premiestniť maloleté dieťa do zdravotníckeho zariadenia Detskej psychiatrickej liečebne, n. o., Hraň. Okresný súd Lučenec bol toho názoru, že neodkladným opatrením nemožno nariadiť konkrétne výchovné opatrenie podľa § 37 zákona o rodine, z tohto dôvodu návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnosti maloletej M. T. absolvovať zdravotnú starostlivosť u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti Detskej psychiatrickej liečebne, n. o., Hraň najdlhšie na 6 mesiacov zamietol a sám rozhodol podľa § 367 ods. 1 C. m. p. o neodkladnom opatrení s uloženou povinnosťou Detskému krízovému centru Náruč v Žiline odovzdať maloletú M. T. do starostlivosti Detskej psychiatrickej liečebne, n. o., Hraň s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do 28.08.2022 a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec je povinný v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia podať návrh na nariadenie výchovného opatrenia nad maloletou M. T. podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine. Maloletá bola teda umiestnená v Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň na základe uznesenia Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/13/2022-16 a konanie o uloženie výchovného opatrenia pod sp. zn. 8P/16/2022 začalo na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, ktorý rešpektoval príkaz súdu v uznesení sp. zn. 11P/13/2022 z 28. februára 2022.

6. Podľa správy doručenej Okresnému súdu Lučenec v tejto veci po rozhodnutí napadnutým uznesením bola maloletá M. T. dňa XX.XX.XXXX v stabilizovanom stave na základe rozhodnutia Detskej psychiatrickej liečebne, n. o., Hraň prepustená do ambulantnej liečby a odovzdaná do starostlivosti starej matky S. T., u ktorej maloletá podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec z 29.07.2022 býva.

7. Z prehľadu rozhodnutí súdu sa javí, že účelom návrhu na nariadenie výchovného opatrenia podaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec doručeného Okresnému súdu Lučenec 10. marca 2022 bolo iba zlegalizovať pobyt maloletej v Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň na dobu od jej prijatia do 28. augusta 2022, t. j. 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/13/2022-16 z 28. februára 2022, v ktorom Okresný súd Lučenec vyslovil názor, že neodkladným opatrením nie je možné maloletemu dieťaťu uložiť výchovné opatrenie formou pobytu v zariadení podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine a z tohto dôvodu návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na uloženie výchovného opatrenia neodkladným opatrením zamietol, maloletú umiestnil v Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň neodkladným opatrením podľa § 367 ods. 1 C. m. p. na základe lekárskeho správy o potrebe hospitalizácie maloletej v špecializovanom zariadení. Prílohou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci sp. zn. 11P/13/2022 bol súhlas Detskej psychiatrickej liečebne, n. o., Hraň na absolvovanie zdravotnej starostlivosti maloletej M. v tomto zariadení za podmienky, že dieťa bude odporúčané na hospitalizáciu odborným pedopsychiatrom. Záver o účele návrhu na nariadenie výchovného opatrenia v tejto veci sp. zn. 8P/16/2022 vyvodil odvolací súd zo znenia navrhovaného výroku rozhodnutia, v ktorom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec navrhol obmedziť pobyt maloletej v Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň len do 28.08.2022 a správy podanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec Okresnému súdu Lučenec dňa 29.07.2022, v ktorej oznamuje konajúcemu súdu, že maloletá bola 27.06.2022 prepustená do starostlivosti náhradného rodiča S. T. a situáciu v rodine považujú za pokojnú a bezproblémovú.

8. Podľa § 37 ods. 1, 2, 3, 4 zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúce z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností. Ak je to potrebné v záujme maloleteho dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloleteho dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletemu dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletemu dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu. Ak je to potrebné v záujme maloleteho dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 neviedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa

zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogový a inak závislý. Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, b) inú povinnosť.

9. Znenie výroku uznesenia súdu prvej inštancie nekorešponduje s návrhom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ani s ustanovením § 37 zákona o rodine. Podľa dôvodov rozhodnutia mienil súd prvej inštancie uložiť výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine. Aby bol výrok takéhoto rozhodnutia vykonateľný, musí súd nariadiť maloletému dieťaťu pobyt v konkrétnom zariadení a tomu, kto má maloleté dieťa u seba v súlade s § 37 ods. 4 zákona o rodine, uložiť povinnosť odovzdať maloleté dieťa do tohto zariadenia. Rovnako ako v konaniach o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 zákona o rodine musí súd sám alebo prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí spolupracovať so zariadením, v ktorom mieni dieťa umiestniť a poznať jeho názor na možnosť umiestnenia dieťaťa v určenom zariadení a jeho spôsobilosť vykonať rozhodnutie súdu.

10. I keď výrok napadnutého uznesenia nie je Detskej psychiatickej liečebni, n. o., Hraň uložená povinnosť prijať maloletú na výkon uloženého výchovného opatrenia, z obsahu výroku a odôvodnenia uznesenia je možné takúto povinnosť zariadenia odvodiť.

10.1 Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/187/2021 z 27. januára 2022 „exekučné tituly musia byť spôsobilé na výkon rozhodnutia, t. j. musia byť formálne aj materiálne vykonateľné. Vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynutiteľnosti zákonnými prostriedkami. Rozsudok, v ktorom bola uložená povinnosť plniť, je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.“ Najvyšší súd v tomto rozhodnutí vysvetlil, že „pre pochopenie a správne splnenie (výkon) rozhodnutia je potrebné naň nazerať v kontexte životnej situácie, ktorú má za úlohu riešiť, i v kontexte jeho jazykového vyjadrenia. Inými slovami nie je dôležitý len samotný petit rozhodnutia, ale podstatné je i odôvodnenie exekučného titulu, ktoré vysvetľuje pôvod, zmysel a účel rozhodnutia, teda prečo sa súd rozhodol pristúpiť k takémuto riešeniu, čo ho k nemu viedlo a aký stav má za cieľ dosiahnuť“.

11. Podľa § 7 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku účastníkom je ten, koho tento zákon za účastníka označuje. V konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, je účastníkom aj ten, o koho právach a povinnostiach sa má konať.

12. Detskej psychiatickej liečebni, n. o., Hraň vyplýva z uznesenia súdu prvej inštancie č. k. 8P/16/2022-49 povinnosť prevziať maloletú M. T. na vykonanie výchovného opatrenia, napriek tomu súd prvej inštancie s týmto zariadením ako účastníkom konania nekonal, nezisťoval, či je označené zariadenie spôsobilým subjektom na výkon rozhodnutia o uložení výchovného opatrenia. Súhlas Detskej psychiatickej liečebne, n. o., Hraň s hospitalizáciou maloletej udelený v konaní sp. zn. 11P/13/2022 u Okresného súdu Lučenec nemohol slúžiť ako podklad pre rozhodnutie súdu o uložení výchovného opatrenia z dôvodu, že sa vzťahuje na úkon zdravotnej starostlivosti, hospitalizáciu v špeciálnom zariadení, doporučenom detským psychiatrom. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že súd prvej inštancie s Detskou psychiatickou liečebňou, n. o., Hraň nespolupracoval, pred vydaním napadnutého rozhodnutia toto zariadenie nekontaktoval s otázkou, či je akreditované na výkon rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia a Detskej psychiatickej liečebni, n. o., Hraň doručil uznesenie z 1. júna 2022 až po tom, čo rodičom maloletej kolíznemu opatrovníkovi a S. T., ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, uplynula lehota na podanie odvolania proti tomuto uzneseniu a súd na ňom vyznačil právoplatnosť. Na doručení žurnalizovanej na č. l. 75 spisu

je výslovne uvedené, že Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň sa doručuje právoplatné uznesenie z č. I. 49 na vedomie.

13. Odvolací súd je toho názoru, že uznesenie č. k. 8P/16/2022-49 malo byť doručené aj Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň, ktorej sa rozhodnutím súdu ukladá povinnosť z dôvodu, že nejde o zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov určené zariadenie na účel vykonávania výchovných opatrení uložených súdom. Zákon č. 305/2005 Z. z. v štvrtej časti (§ 45 a nasledujúce) za zariadenie zriadené na účel vykonávania výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému poradenstvu podľa zákona o rodine určuje Centrum pre deti a rodiny, ktoré vykonáva opatrenia aj pobytovou formou. Podľa § 46 ods. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 305/2005 Z. z. Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia. Detská psychiatrická liečebňa, n. o., Hraň podľa predloženej zakladacej listiny o založení neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby 21. júna 2005 bola založená na poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Súd prvej inštancie neuložil tomuto zariadeniu povinnosť poskytnúť maloletej zdravotnú starostlivosť, ale nešpecifikovanú odbornú pomoc, ktorej obsah a účel vymedzený nie je.

14. Prípustnosť odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, vyplýva z ustanovenia § 59 ods. 1 C. m. p. Detskú psychiatrickú liečebňu, n. o., Hraň považoval odvolací súd za subjekt oprávnený podať odvolanie v zmysle § 359 C. s. p. Uznesenie súdu prvej inštancie bolo doručené Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň 20. júla 2022. V lehote určenej § 362 ods. 1 C. s. p. podala Detská psychiatrická liečebňa, n. o., Hraň odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktoré považoval odvolací súd za včas podané a meritórne ho prejednal, pretože doložka právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia vytvorená okresným súdom (č. I. 58 spisu) nie je správna, keď Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň nebolo uznesenie súdu prvej inštancie doručené napriek tomu, že mu podľa § 7 ods. 2 C. m. p. svedčí účastníctvo v tomto konaní.

15. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci na ďalšie konanie bude v prvom rade zistiť, či navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec trvá na podanom návrhu z 10. marca 2022, keď podľa jeho správy na č. I. 77 spisu bola maloletá z Detskej psychiatrickej liečebne, n. o., Hraň prepustená do starostlivosti starej matky S. T. v stabilizovanom stave, situáciu v rodine monitoruje a považuje ju za bezproblémovú a navrhované výchovné opatrenie malo byť uložené len na čas do 28.08.2022. Ak navrhovateľ zotrvá na návrhu, vzhľadom na uplynutý čas a zmenu skutočného stavu musí nanovo zdôvodniť potrebu uloženia výchovného opatrenia, konkretizovať odbornú pomoc, ktorá má byť maloletej poskytnutá, vysvetliť, z akého dôvodu sa domáha umiestnenia maloletej práve v Detskej psychiatrickej liečebni, n. o., Hraň a nie v zariadení určenom zákonom č. 305/2005 Z. z. Na umiestnenie maloleteho v konkrétnom zariadení musí mať súd prvej inštancie súhlas tohto zariadenia, ktorý si zabezpečí sám alebo v spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia musí zodpovedať zneniu § 37 zákona o rodine, musí sa v rozhodnutí presne vymedziť účel a doba uloženého výchovného opatrenia, aby jeho splnenie bolo vymožiteľné a kontrolovateľné.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo

zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).